

(mokykla)

_____ klasės (grupės)

_____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis

Muzikos istorijos testas

2024 m. brandos egzamino užduotis
(pakartotinė sesija)

2024 m. liepos 5 d.

Trukmė – 50 min.

NURODYMAI

- Muzikos istorijos testas sudarytas iš trijų užduočių. Muzikos kūrinių ištraukų skambėjimo tvarka nurodyta kiekvienoje užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Kandidatams pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką jų atlikti nebūtina, tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Jie, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Kandidatų pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką egzamino darbuose atsakymai į šiuos klausimus nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apvesdami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų kompozitorių vardų ir pavardžių originalo kalba skiriamas vienas papildomas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų tikslių kūrinių pavadinimų ir papildomą informaciją skiriamas vienas papildomas taškas.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **tik juodai ar mėlynai rašančiu** tušinuku. **Vertinami tik tušinuku pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos testą	
---------------------------------------	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų, atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

1.1. (*) Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinių žanrus ir pavadinimus, įvardykite kūrinio (ciklo) dalį arba numerį.

Nr.	Kompozitoriaus vardas, pavardė	Kūrinio žanras	Kūrinio pavadinimas	Kūrinio dalis / numeris
1.				
2.				
3.				
4.				
5.*				
6.*				
7.*				

16 taškų (+12*)

1.2. Užpildykite lentelę. Įvardykite kūrinio autorių ir žanrą. Priskirkite kiekvienam kūrinii tinkamą epochą ir įrašykite ją žyminčią raidę.

- A** Viduramžiai **C** Barokas **E** Romantizmas / XIX a.
B Renesansas **D** Klasicizmas **F** XX a.

<i>Kūrinio autorius</i>	<i>Kūrinio žanras</i>	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Epocha</i>
		„Sevilijos kirpėjas“	
		„Egmontas“	
		„Fauno popietė“	
		„Gerai temperuotas klavyras“	

12 taškų

1.3.(*)(**) Kiekvienai XX a. stilistinei krypti priskirkite tinkamus kompozitorius, būdingus muzikos kalbos bruožus. Įrašykite juos žyminčias raides.

Neoklasicizmas: _____

Minimalizmas: _____

Sonorizmas: _____

Postmodernizmas: _____

<i>Kompozitoriai</i>		<i>Muzikos kalbos bruožai*</i>	
A	Luciano Berio	J	muzikinis koliažas, polistilistika
B	Paul Hindemith	K	monotoniškai kartojamos ritminės bei melodinės struktūros, konsonansinė harmonija
C	György Ligeti	L	senoviniai žanrai, klasikinės formos, skaidri harmonija, aiškus ritmas
D	Krzysztof Penderecki	M	klasteriai, išskirtinis dėmesys tembrams ir faktūrų kaitai
E	Sergejus Prokofjevas		
F	Maurice Ravel		
G	Mindaugas Urbaitis		
H	Terry Riley**		
I	Alfred Schnittke**		

7 taškai (+4*)(+2**)

1.4.* Pagal pateiktą aprašymą nustatykite kompozitoriaus vardą ir pavardę bei kūrinio pavadinimą.

- A** Šis vokiečių kompozitoriaus kūrinys kartais yra pavadinamas „pirmuoju elektroninės muzikos šedevru“. Jis buvo sukurtas kompozitoriui dirbujantis Kelno radijo įrašų studijoje. Kūrinyje sintetiniai elektroniniai garsai yra derinami su žmogaus balsu.

Kompozitorius, kūrinio pavadinimas: _____

- B** Tai viena žymiausių šio kompozitoriaus operų, pirmą kartą pastatyta Prahoje 1787 metais. Pagrindinis jos veikėjas – legendinis moterų suvedžiotojas, ryškus ir jo tarno Leporelo personažas. Kūrinyje susipina *opera seria* ir *opera buffa* elementai, o pats kompozitorius jį apibūdino kaip *dramma giocoso*.

Kompozitorius, kūrinio pavadinimas: _____

- C** Simfonija ir daina (*Lied*) šiam kompozitoriui buvo svarbiausios sritys – jis ne tik kūrė simfonijas su solistais bei choriais, bet ir vokalinius ciklus balsui ir simfoniniam orkestrui. Tačiau šioje simfonijoje dainininkų nėra. Pagrindinę pirmos dalies temą kompozitorius „pasiskolino“ iš kito savo kūrinio – šiek tiek anksčiau sukurto dainų ciklo „Keliaujančio pameistrio dainos“.

Kompozitorius, kūrinio pavadinimas: _____

6 taškai*			
-----------	--	--	--

1 užduoties taškų suma (maks. 35 (+22*)(+2**))			
---	--	--	--

2 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

2.1. Įrašykite nurodytų kūrinių žanrus.

Dies irae: _____

F. Schuberto „Girių karalius“: _____

R. Schumanno „Tada, geguži nuostabus“: _____

B. Kutavičiaus „Paskutinės pagonių apeigos“: _____

4 taškai			
----------	--	--	--

2.2. Užbaikite teiginius, susijusius su chorų rūšimis ir choriniu dainavimu.

A Lygių balsų choru vadinamas choras, kurį sudaro _____

_____.

B Mišriu choru vadinamas choras, kurį sudaro _____

_____.

C Choro dainavimas be instrumentinio pritarimo vadinamas _____

(it. muzikinis terminas)

3 taškai			
----------	--	--	--

2.3.* Apibūdinkite nurodytas žmogaus balsų grupes. Įrašykite tinkamus žodžius.

Baritonas – tai _____ balsas, aukštesnis už _____

(aukštas / žemas / labai žemas) (moteriškas / vyriškas / vaikiškas)

_____.

(kita balso grupė)

Diskantas – tai _____ balsas.

(aukštas / vidutinis / žemas) (moteriškas / vyriškas / vaikiškas)

Mecosopranas – tai _____ balsas, žemesnis už _____

(aukštas / vidutinis / žemas) (moteriškas / vyriškas / vaikiškas)

_____.

(kita balso grupė)

Kontratenoras – tai _____ balsas,

(labai aukštas / vidutinis / labai žemas) (moteriškas / vyriškas / vaikiškas)

aukštesnis už _____.

(kita balso grupė)

11 taškų*			
-----------	--	--	--

2.4.** Priskirkite šioms žinomiems dainininkams tinkamą balso grupę.

Vaclovas Daunoras: _____.

Asmik Grigorian: _____.

Virgilijus Noreika: _____.

Violeta Urmana: _____.

<i>4 taškai**</i>			
-------------------	--	--	--

<i>2 užduoties taškų suma (maks. 7 (+11*)(+4**))</i>			
--	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų, atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

3.1. (*) Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinio žanrą ir pavadinimą. Įvardykite kūrinio teksto autorių (arba nurodykite, jei žodžiai liaudies kūryba).

Nr.	Kompozitoriaus vardas, pavardė	Kūrinio žanras	Kūrinio pavadinimas	Teksto autorius*
1.				
2.				
3.				
4.				

<i>12 taškų (+4*)</i>			
-----------------------	--	--	--

3.2. Pateiktus Lietuvos muzikos istorijos faktus sunumeruokite chronologine tvarka. Pradėkite nuo istoriškai ankstyviausio.

A	Jaunystėje garsėjęs kaip pianistas virtuozas, vėliau sukūrė nemažai fortepijoninių kūrinių, tarp jų ir išskirtinio populiarumo sulaukusių „ Vabzdžių siuitą “.	
B	Ryškę stilistinį lūžį lietuvių muzikoje žymėjo tokie kūriniai, kaip J. Juzeliūno „Afrikietiški eskizai“, E. Balsio „Nelieskite mėlyno gaublio“, V. Barkausko „Partita smuikui solo“.	
C	Vilniuje įvyko pirmosios lietuviškos operos premjera.	
D	Buvo sukurtos „ Dzūkiškos variacijos “ – vienas iš kūrinių, skirtų jubiliejiniams M. K. Čiurlionio metams.	
E	Vienas ryškiausių to meto modernistų Lietuvoje itin audringų publikos reakcijų sulaukė po „ Elektrinės poemos “ premjeros Kaune.	

5 taškai			
----------	--	--	--

3.3.*(**) Tekste rašoma apie lietuvių kompozitorių, jo kūrybą ir veiklą. Įrašykite praleistus žodžius.

Kompozitorius _____ vadinamas lietuvių muzikos patriarchu. Tarp
(vardas ir pavardė)
svarbiausių jo kūrinių yra dainos chorui, _____ * „Svajonė“ _____ *.
(žanras) (atlikėjų sudėtis)

Reikšmingą kompozitoriaus kūrybos dalį sudaro religinė muzika – ne tik mišios, giesmės, psalmės, bet ir kelios dešimtys _____ *.
(bažnytinės muzikos žanras)

Tačiau šio kompozitoriaus reikšmė neapsiriboja vien kūryba. Grįžęs į Lietuvą po mokslų Rėgensburgo bažnytinės muzikos mokykloje, jis subūrė slaptą _____ ** chorą,
(choro pavadinimas)
kuris vėliau išaugo į choro draugiją. Jam itin rūpėjo naujos muzikų kartos ugdymas, todėl Kaune įsteigė _____ ** kursų, o 1919 m. – _____ **.
(muzikos atlikėjų specialybė) (institucija)

1909 m. jis išleido pirmąjį muzikinį laikraštį _____ **, kurį pats ir redagavo.
(laikraščio pavadinimas)

1 taškas (+3*)(+4**)			
----------------------	--	--	--

3 užduoties taškų suma (maks. 18 (+7*)(+4**))			
---	--	--	--

VERTINIMAS

TESTAI	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
Muzikos istorijos testas				
1 užduotis	35 (+22*)(+2**)			
2 užduotis	7 (+11*)(+4**)			
3 užduotis	18 (+7*)(+4**)			
Papildomi taškai už kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba	1			
Papildomi taškai už tikslius kūrinių pavadinimus	1			
Taškų suma	60 (+40*)(+10**)(+2)			